

तथ्य पत्र

जातिय भेदभाव कानून अन्तर्गत को उजुरी

जातिय भेदभाव ऐन के हो?

जातिय भेदभाव ऐन १९७५ (*Racial Discrimination Act 1975 (Cth) (the RDA)*) ले तपाईंको जाति, रंग, वंश, राष्ट्रियता वा जनजातिय मूल वा आप्रवासी अवस्थाको कारण तपाईंलाई असमान व्यवहार गर्नु कानूनको विपरित भएको जनाएको छ।

यसले जनजातिय घृणाविरुद्ध को कानून पनि बनाउँदछ।

यो कहिले प्रयोग गर्न सकिन्छ?

तापाईंले धेरै सार्वजनिक जिवनहरूमा समान व्यवहार पानकोलागि RDA प्रयोग गर्न सक्नुहुनेछ:

- **रोजगारी** – नोकरी पाउने, नोकरीको शर्तहरू र अवस्थाहरू, तालिम, पदोन्नति, अवकाशित हुनु।
- **शिक्षा** – निजी तथा सार्वजनिक विद्यालय, कलेज वा विश्वविद्यालयमा भर्ना वा अध्ययन।
- **आवास** – घर वा यूनिट भाडामा लिने वा खरिद गर्ने।
- **सेवा हासिल वा प्रयोग गर्ने** – जस्तै बैंकिङ्ग वा विमा, सरकारी विभागहरू द्वारा उपलब्ध गराईएका सेवाहरू, यातायात वा टेलिफोन सेवाहरू, वकिल, डाक्टर वा व्यवसायीहरू जस्ताले उपलब्ध गराउने पेशेवार सेवाहरूकोलागि, रेष्टुरेन्ट, पसल वा मनोरञ्जन स्थलहरू द्वारा उपलब्ध गराउने सेवाहरू।
- **सार्वजनिक स्थानहरूको प्रयोग गर्दा** – जस्तै पार्कहरू, सरकारी कार्यालयहरू, रेष्टुरेन्टहरू, होटेलहरू वा किनमेल केन्द्रहरू।

जातिय भेदभाव के हो?

जातीय विभेद तब हुन्छ जब एक व्यक्तिलाई जाति, रंग, वंश, राष्ट्रिय वा जातीय मूल वा आप्रवासी स्थितिको कारण उस्तै स्थितिमा अर्को व्यक्तिको भन्दा कम राम्रो व्यवहार गरिएको छ भने त्यसबेला हुन्छ। उदाहरण को लागी, यो 'प्रत्यक्ष भेदभाव' हुनेछ यदि कुनै घर जग्गा अभिकर्ताले एक व्यक्तिलाई विशेष जातीय पृष्ठभूमि वा छालाको रंगका कारण घर भाँडामा दिन अश्विकार

जातीय विभेद पनि तब हुन्छ जब नियम वा नीति हुन्छ जुन सबैका लागि समान हुन्छ तर विशेष जाति, रंग, वंश, राष्ट्रिय वा जातीय मूल वा आप्रवासी स्थितिमा अयोग्यतापूर्ण प्रभाव पार्छ। यसलाई "अप्रत्यक्ष भेदभाव" भनिन्छ। उदाहरण को लागी, यदि कम्पनीले भने कामदारले टोपी वा अन्य हेडवेयर लगाउनु हुँदैन, किनकि यसले केही जातीय / जातीय पृष्ठभूमिका मानिसहरूलाई अनुचित असर पार्ने सम्भावना छ भन्नु यो एक अप्रत्यक्ष भेदभाव हुन सक्छ।

जातिय घृणा के हो?

जातिय, रंग, राष्ट्रियता वा व्यक्तिको साम्प्रदायिक मूलको आधारमा वा व्यक्तीहरुको समुह जो अपमानित, हेलना, आत्मगलानी वा तर्साउने गर्नु कानूनको विपरित हो।

जातिय घृणाको उदारहणमा निम्न घृणाहरु समावेस हुन सक्दछन्:

- ई-फोरम, सामाजिक संञ्जाल साईटहरु र भिडियो आदान प्रदान गरिने साईटहरु लगाएतका आपत्तिजनक सामाग्रीहरु
- सामाचारपत्रहरु, पत्रपत्रिका पर्चाहरु वा पर्चाहरु जस्ता प्रकाशनका आपत्तिजनक टिप्पणीहरु वा तश्चिरहरु
- सार्वजनिक जुलुसका आपत्तिजनक भाषणहरु
- पसल, कार्यस्थल, पार्क, सार्वजनिक यातायात वा विद्यालयहरु जस्ता सार्वजनिक स्थानहरुमा अपमानजनक टिप्पणीहरु
- खेलाडीहरु, दर्शकहरु, कोचहरु वा आधिकारिक व्यक्तित्वहरु द्वारा खेलकुद समरोहहरुमा अपमानजनक टिप्पणीहरु।

आपत्तिजनक व्यवहारहरु कहिले जातिय आधारका भएर कानूनको विरुद्ध भने हुँदैन?

RDA ले स्वतन्त्र रुपमा संवाद(वाक स्वतन्त्रता) गर्ने अधिकारलाई र जनजातिय घृणाबाट निर्धक्क स्वतन्त्र रुपमा जिउने अधिकारलाई सन्तुलिन गर्ने लक्ष्य राखेको छ। RDA ले यदि निम्न कुराहरु “यथोचित र राम्रो विश्वासका साथ” गरिएको छ भने तिनहरु कानूनको विरुद्ध नहुने भनेको छ:

- **एउटा कलात्मक कार्य वा प्रदर्शनी** – उदारहणको लागि, एउटा नाटक जसमा जातिय आपत्तिजनक मोनोवृत चरित्रले व्यक्त गरेको हुन्छ।
- **एउटा बयान, प्रकाशन, छलफल वा बहस वास्तविक शैक्षिक वा वैज्ञानिक उद्देश्यको लागि बनाईएको छ** – उदारहणको लागि, सार्वजनिक नितिको बारेमा छलफल र बहस जस्तै अध्यागमन, बहुसांस्कृतिकता वा विशेष समुहहरुको लागि विशेष अंगिकरण गर्ने।
- **सार्वजनिक चासो जस्ता मामिलाहरुमा एक निष्पक्ष र सहि रिपोर्ट बनाउने** – उदारहणको लागि, जातिय आपत्तिजनक आचरणहरुको बारेमा एक पत्रपत्रिकामा एक निष्पक्ष रिपोर्ट।
- **एउटा निष्पक्ष टिप्पणी गर्ने**, यदि टिप्पणी व्यक्तीको वास्तविक विश्वासको अभिव्यक्ती हो भने।

यदि मैले भेदभावपूर्ण वा जातिय घृणाको अनुभव गरेमा मैले के गर्न सक्दछु?

तपाईंले यसलाई संलग्न व्यक्ती वा व्यक्तीहरु संग प्रत्यक्ष उठाउन सक्नुहुनेछ।

यदि यो समाधान गर्दैन भने, वा तपाईं यो गर्न सहज महसुस गर्नुहुन्न भने, तपाईंले अष्ट्रेलियाली मानव अधिकार आयोग(Australian Human Rights Commission) संग सोरकार व्यक्त गर्न सक्नुहुनेछ। तपाईंको आफ्नो मातहतमा उजुरी गरिदिने एक वकिल, अधिवक्ता वा ट्रेड यूनियन जस्तै कोहि पनि हुन सक्दछ।

योगलाई उजुरी गर्नकोलागि तपाईंलाई कुनैपनि खर्च लाग्दैन।

Fact sheet Complaints under the Racial Discrimination Act - Nepali

तपाईंको उजुरी लिखित रूपमा हुनु पर्नेछ। आयोगमा उजुरीको फारम उपलब्ध छन्, तपाईंले त्यहि भरेर हुलाक वा फ्याक्स मार्फत हामीलाई पठाउन सक्नुहुनेछ वा तपाईंले हाम्रो वेबसाईटबाटै अनलाई उजुरी गर्न सक्नुहुनेछ। यदि तपाईं लिखित रूपमा उजुरी गर्न सक्षम हुनुहुन्न भने हामी मद्दत गर्न सक्दछौं।

तपाईंको गुनासो वैध हुनको लागि यो यथोचित तर्कसंगत हुनुपर्दछ जुन तपाईंले गुनासो गर्न चाहानु भएको घटनाहरू गैरकानूनी भेदभाव हुन् र तपाईंले आफ्ना आरोपहरूको बारेमा पर्याप्त विवरण दिनुपर्दछ कि के भएको, कहिले र कहाँ भयो र को संलग्न थियो भनेर।

उजुरी कुनैपनि भाषामा गर्न सक्नुहुनेछ। यदि तपाईंलाई उल्लंघना गर्ने वा दोषाधिकारको आवश्यकता परेमा, हामी यो व्यवस्था गर्न सक्नेछौं।

मैले थप जानकारी कहाँ हासिल गर्न सक्दछु?

अष्ट्रेलियाली मानव अधिकार आयोग(Australian Human Rights Commission)को सम्पर्क विवरणहरू:

टेलिफोन

राष्ट्रिय जानकारी सेवा: १३०० ६५६ ४१९ वा (०२) ९२८४ ९८८८

TTY: १८०० ६२० २४१ (पैसा नलाम्ने)

फ्याक्स: (०२) ९२८४ ९६११

हुलाक

GPO Box 5218

Sydney NSW 2001

अनलाईन

ई-मेल: infoservice@humanrights.gov.au

वेबसाईट: www.humanrights.gov.au

तपाईंले अनलाईनमा उजुरी गर्न सक्नुहुनेछ

www.humanrights.gov.au/complaints_information/online_form/index.html.

यदि तपाईं बहिरा वा कान कम सुन्ने व्यक्ती हुनुहुन्छ भने तपाईंले TTY को १८०० ६२० २४१ मा सम्पर्क गर्न सक्नुहुनेछ। यदि तपाईंलाई असलान दोषाधिकारको आवश्यक परेमा, हामी त्यसको व्यवस्था गरिदिन सक्नेछौं।

यदि तपाईं अन्धा वा आँखा कम देख्ने व्यक्ती हुनुहुन्छ भने, हामी अनुरोधको आधारमा वैकल्पिक संरचनाको जानकारीहरू उपलब्ध गराउन सक्नेछौं।

जनजातिय घृणाका उनासोहरूकोलागि हन्य सम्पर्क स्थानहरू

यदि तपाईं आपत्तिजनक मिडिया कथाहरू, प्रसारणहरू वा अनलाईन सामग्रीको बारेमा चिन्तित हुनुहुन्छ भने, तपाईं अष्ट्रेलियाली संचार र मीडिया प्राधिकरण (Australian Communications and Media Authority (ACMA)); विज्ञापनको लागि विज्ञापन मानक बोर्ड(Advertising Standards Board for advertisements); वा पत्रपत्रिकाका कथाहरूको लागि अष्ट्रेलियाली प्रेस काउन्सिल(Australian Press Council) लाई गुनासो व्यक्त गर्न सक्नुहुनेछ। तपाईं मिडिया संगठनको सम्पादक वा प्रबन्धकलाई पनि गुनासो व्यक्त गर्न

यदि तपाईं छिमेकीहरूको आपत्तिजनक व्यवहारको बारेमा चिन्तित हुनुहुन्छ भने, तपाईं सामुदायिक न्याय केन्द्र(Community Justice Centre)मा समस्या समाधान गर्न मद्दत माग्न सक्नुहुन्छ, वा यदि तपाईं सार्वजनिक आवासमा बस्नुहुन्छ भने, आवास विभाग संग।

यदि तपाईं माथी हिंसाको धम्की वा हिंस्रक आक्रमण गरियो भने प्रहरी कहाँ जानुहोस्।

साधारण कानूनी सुझावको लागि

यदि तपाईं गुनासो गर्ने बारेमा सोच्दै हुनुहुन्छ भने, तपाईं ले कानूनी सल्लाह लिन वा तपाईंको ट्रेड युनियनलाई सम्पर्क गर्न सक्नुहुन्छ। समुदाय कानूनी सेवाहरूले भेदभाव र उत्पीडनको बारेमा निःशुल्क सल्लाह प्रदान गर्न सक्छ। तपाईंको नजिकको समुदाय कानूनी केन्द्रको लागि सम्पर्क विवरणहरू www.nacrc.org.au/directory मा फेला पार्न सकिन्छ।

अपवाद: यस तथ्य पत्रका जानकारीहरू केवल एक गाईडको रूपमा मात्र लक्षित गरिएको हो। यो कानूनी सल्लाहो विकल्प हैन।